

Klinika za bolesti usta
Stomatološkog fakulteta, Beograd

Ispitivanje terapijskih svojstava „Kamilla-med”

D. DJAJIĆ, i I. URŠU

Oboljenja usne duplje su veoma česta, a naročito oboljenja potpornog aparata zuba. U novijem izveštaju Naučne grupe Svetske zdravstvene organizacije, publikovanom 1978. godine, ističe se da se gingivitis javlja kod preko 80% dece, a da kod skoro svih odraslih osoba postoji neko oboljenje parodoncijuma¹. Ako se ima u vidu činjenica, da ova oboljenja, u svom progresivnom toku, dovode do labavljenja i ispadanja zuba i da zbog toga predstavljaju važan socijalni i ekonomski problem, onda je jasan i značaj njihove prevencije i blagovremennog lečenja. Veoma su rasprostranjena i oboljenja delova oralne sluzokože. Tako je, na primer, 1966. godine, na Klinici za bolesti usta Stomatološkog fakulteta u Beogradu, lečeno 1845 osoba sa oboljenjima mekih oralnih tkiva, a osam godina kasnije (1974) broj ovakvih bolesnika iznosi 2783.

Etiopatogeneza mnogih oboljenja oralnih tkiva je nedovoljno rasvetljena pa se često ne može delovati na kauzalni agens. Zbog toga se u terapiji primenjuju i različiti postupci pa i medikamenti i preparati, sa ciljem da se simptomatski utiče na oboljenja (npr. na inflamaciju tkiva), ili da se ublaže neke subjektivne tegobe, koje prate ova oboljenja (bol, pečenje, zadah iz usta i sl.). Pri tome treba istaći, da je efekat primene većine lekova ograničen i kratkotrajan. Može se reći, da još ne raspolažemo ni jednim sredstvom kojim bismo na efikasan način pozitivno uticali na tegobe bolesnika i simptome bolesti.

Iz pomenutih razloga preduzelj smo istraživanje jednog novog preparata »Kamilla-med«, sa ciljem da utvrđimo njegovu efikasnost ublažavanja, odnosno eliminacije subjektivnih tegoba u usnoj duplji.

Ispitivani preparat »Kamilla-med« proizvodi »Krkak« u Novom Mestu, u saradnji sa firmom »Pharmakon« u Cirihi. Ovaj preparat sadrži ekstrakt kamilice i arnike, u razblaženom alkoholu. Jedna boćica sadrži 60 ml ovog preparata. Proizvođač u prospektu navodi, da je delovanje kamilice višestruko, a posebno da »deluje umirujuće i ublažava grčeve«. Za arniku se ističe da je: »... poznata kao sredstvo za raskušivanje ...« i da »... u kombinaciji sa kamilicom, olakšava njen delovanje«. Posebno se podvlači da je »... kvalitet preparata »Kamilla-med« upravo u tome, da je pomoću poboljšanih metoda, garantovana stalna vrednost biokatalizatora, koja se uobičajenom primenom čajeva ne može postići«. Upotreba pre-

parata »Kamilla-med« preporučuje se zbog protivupalnog i umirujućeg dejstva i to za masažu desni i protiv klimanja zuba.

U okviru ovog istraživanja, bile su uključene 123 osobe, obolele od progresivnih parodontopatija i drugih oboljenja mekih oralnih tkiva (stomatodinija i stomatopyroza, afti, ulcero-nekrotičnog gingivita, herpetičnog stomatita, lihen planusa i eriteme eksudativum multiforme). U tabeli 1, je dat prikaz broja bolesnika po dijagnozama.

Dijagnoza	Grupe			Svega
	I	II	III	
Parodontopathia mixta	29	39	14	82
Stomatodynja et Stomatopyrosis	1	6	15	22
Ostala oboljenja mekih oralnih tkiva praćena subjekt. teg.	1	5	13	19
Ukupno	31	50	42	123

Tab. 1. Prikaz broja bolesnika po dijagnozama.

Sve ispitivane osobe podeljene su bile u tri grupe i to:

1. kontrolna grupa — bolesnici koji su lečeni na uobičajeni način, bez primene »Kamilla-meda»,
2. bolesnici lečeni uobičajenom terapijom, ali kod kojih je asocirano primenjen i Kamilla-med,
3. bolesnici lečeni isključivo »Kamilla-medom».

Objektivno stanje oralnih tkiva, kao i subjektivne tegobe bolesnika, evidentirani su u posebnoj listi, prilikom prve posete pre lečenja, a zatim trećeg i sedmog dana lečenja. U svakoj od tri grupe bolesnika, obrazovane su po dve podgrupe, u zavisnosti od dijagnoze oboljenja. U jednu podgrupu svrstani su oboleli od progresivnih parodontopatija, a u drugu oboleli od ostalih oralnih oboljenja, koja prate tegobe (najčešće u vidu bola i pečenja).

Bolesnicima obolelim od progresivnih parodontopatija i lečenim kombinacijom uobičajene terapije i »Kamilla-meda«, ispitivani preparat je aplikovan na tri načina:

- u vidu spreja (1/2 kašičice na 1 dl vode)
- ispiranjem »Kamilla-medom« kod kuće; b) bolesnicima je preporučeno da ispiru usta tri puta dnevno. Rastvor za ispiranje usta je sadržao jednu kašičicu »Kamilla-meda« na čašu vode od 2 dl
- pranjem zuba, kojom prilikom je na četkicu stavljeno pet kapi »Kamilla-meda«; bolesnicima je preporučeno da peru zube tri puta dnevno.

Osobe sa oboljenjima mekih oralnih tkiva i sa subjektivnim tegobama lečene su uobičajenim merama, ali su, pored toga, u toku sedam dana, ispirale usta »Kamilla-medom«.

U treću grupu svrstane su osobe lečene samo »Kamilla-medom«. Obolelim od progresivnih parodontopatija je ovaj preparat aplikovan lokalno, ispiranjem usta pomoću sprej uređaja (prvog, trećeg i sedmog dana), ispiranjem usta tri puta dnevno (sedam dana svakodnevno), ili su bolesnici koristili lek na opisani način pri pranju zuba (takođe sedam dana svakodnevno). Osobe sa oboljenjima mekih oralnih tkiva lečene su pomoću spreja »Kamilla-med-a« i ispirali su usta tri puta dnevno u toku sedam dana.

Za objektivnu ocenu stanja oralnih tkiva, pre, u toku i posle lečenja, koristili smo tzv. »indeks inflamacije« koji su 1975. godine definisali Cowell, Saxton, Sheiham i Wagge. U okviru ovog indeksa, posebno se buduju boja, edem i krvavljenje (od 0—3) i za svaki od njih se daje određeni broj bodova. Sabiranjem poena i deljenjem sa tri, može se dobiti indeks inflamacije.

Rezultati dobijeni u ovom istraživanju zasnivaju se kako na objektivnom praćenju promena obolelog tkiva, primenom odgovarajućeg indeksa, tako i na izjavama bolesnika, o subjektivnim tegobama.

Poređenjem dobijenih podataka u pojedinim grupama, dobijeni su rezultati koji su prikazani na tabeli broj 2.

Ispitivane grupe	I grupa			II grupa			III grupa		
	Poseta			Poseta			Poseta		
	prva	druga	treća	prva	druga	treća	prva	druga	treća
n	29	29	29	39	39	39	14	14	14
x	1,34	0,87	0,44	1,39	0,92	0,54	1,27	0,91	0,66
SE	0,55	0,46	0,46	0,54	0,48	0,41	0,57	0,49	0,42
T	P/t ⁵⁶ > 6,92/ < 0,001			P/t ⁹⁶ > 7,72/ < 0,001			P/t ²⁶ > 3,21/ < 0,01		

Tab. 2. Statistička obrada vrednosti indeksa inflamacije, pre i posle terapije, kod ispitivanih bolesnika sa parodontopatijom.

Analiza dobijenih rezultata i statistička provera, primenom Studentovog t-testa, pokazuje da između vrednosti indeksa inflamacije pre i posle primenje- ne terapije postoji signifikantna razlika u svim grupama lečenih bolesnika.

Iz iznetih rezultata proizilazi, da su najbolji rezultati lečenja postignuti u grupi bolesnika lečenih kombinacijom standardne metode, uz istovremenu primenu testiranog preparata »Kamilla-med«. U grupi bolesnika lečenih uobičajenim metodama, ili isključivom primenom »Kamilla-med-a«, postignuto je takođe signifikantno smanjenje inflamativnih promena na gingivi. Iz svega proizlazi, da testirani preparat poseduje antiflogistično dejstvo na zapaljenske promene desni.

Drugi deo ovog istraživanja bio je usmeren na ispitivanje analgetičnih i nekih drugih svojstava »Kamilla-med-a«. Rezultati ispitivanja dejstva ovog preparata na subjektivne tegobe obolelih osoba prikazani su na tabelama br. 3 i 4.

Iz analize podataka dobijenih u grupama bolesnika, koji su lečeni isključivo »Kamilla-mēd«, bilo kombinacijom terapijskih procedura, može se videti, da je primenjena terapija dala veoma dobre rezultate. Ova terapija bila je veoma efikasna i u visokom procentu postignuto je smanjenje ili iščezavanje foetora ex ore i smanjenje intenziteta pa i potpuni prestanak osećaja pečenja ili bola na jeziku ili drugim delovima oralne sluzokože. Pri tome, treba posebno podvući, da je uvek postizan bolji efekat u smanjenju i eliminaciji krvavljenja iz desni i foetora ex ore, kada je »Kamilla-mēd« primenjen u kombinaciji sa standardnim lečenjem (uklanjanjem svih lokalnih iritativnih faktora i ostalim merama lečenja).

Izjave bolesnika iz II i III grupe posle sedam dana lečenja	Subjektivne tegobe			II	III
		Krvavljenje desni			
	Zadah iz usta	smanjen		20%	48%
		preostao		78%	12%
		bez efekta		2%	40%
		smanjen		5%	44%
		preostao		95%	42%
		bez efekta		—	14%

Tab. 3. Efekat »Kamilla-mēda« na subjektivne tegobe bolesnika sa parodontopatijom.

Izjave bolesnika iz II i III grupe posle 7 dana lečenja	Dinije i piroze			II	III
		Tegobe smanjene			
	Tegobe iščezle	60%		50%	
	Bez efekta	28%		32%	
		12%		18%	

Tab. 4. Efekat »Kamilla-mēda« na subjektivne tegobe bolesnika sa oboljenjima mekih oralnih tkiva.

Praćenjem sporednih dejstava ovog preparata, ni kod jednog bolesnika nisu utvrđeni neželjeni efekti.

U stomatološkoj praksi, ovaj preparat je najbolje koristiti kao akcesorno sredstvo, uz ostale metode lečenja. Zbog blagog neiritirajućeg dejstva, u terapiji nekih oralnih oboljenja, naročito u regresivnoj fazi, može biti i lek izbora. Prijatnog mirisa, bolesnici ga rado koriste i odlično podnose. Preparat se, u odgovarajućem razblaženju, može bez ikakvih opasnosti dati bolesnicima u ruke za upotrebu kod kuće. Smatramo da za njegovu primenu ne postoje nikakve kontraindikacije.

S a ž e t a k

U ovom radu izneti su rezultati istraživanja rastvora »Kamilla-mēd«, koja su izvršena na 123 bolesnika, sa progresivnim parodontopatijama, ili nekim drugim oralnim oboljenjima. Za procenu terapijskih vrednosti, korišćena su objektivna merila (indeks inflamacije). »Kamilla-mēd« može da se koristi kao antiseptik. Može da se koristi za smirivanje inflamatornih stanja oralne sluzokože i za ublažavanje nekih subjektivnih simptoma u ustima. Nisu poznate kontraindikacije za njegovu upotrebu.

Summary

A STUDY ON THERAPEUTIC PROPERTIES OF »KAMILLA-MED« SOLUTION

The results of the analysis of the effect of »Kamilla-Med« solution carried out in 123 patients with progressive parodontal diseases and other oral diseases are presented in this paper. The therapeutic effects of this solution were estimated by objective methods (index of inflammation). It can be used as an antiseptic as well as for the alleviation of inflammatory conditions of oral mucous membrane or for the relief of some subjective symptoms in the oral cavity. Contraindications to its use are not known.

Zusammenfassung

DIE THERAPEUTISCHEN EIGENSCHAFTEN DER »KAMILLA-MED« — LÖSUNG

In dieser Arbeit wird über Resultate der Untersuchungen von Kamilla-Med berichtet. Bei 123 Patienten mit progressiven Parodontopathien und anderen oralen Erkrankungen, wurde Kamilla-Med angewendet. Die therapeutischen Eigenschaften wurden am Index der Inflammation gewertet. Es konnte festgestellt werden, dass Kamilla-Med ein gutes Antisepticum ist. Es mildert den entzündlichen Zustand der oralen Schleimhaut und beeinflusst günstig subjektive Symptome. Kontraindikationen sind nicht bekannt.

LITERATURA

1. Epidemiology, Etiology and Prevention of Periodontal Disease, Report of a WHO Scientific Group, WHO Technical Report Series, 621, Geneva, 1978
2. COWELL, SAXTON, SHEIMAN, WAGG: Testing Therapeutic Measures for Controlling Chronic Gingivitis in Man, A Suggested Protocol, J. Clin. Periodontol., 2:231, 1975